

เทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๓๑

ศาสนธรรมมุ่งลงที่ใจ

คำว่าศาสนธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศสอนโลก ไม่ว่าพระองค์ใดสอนด้วยความที่ทรงรู้ทรงเห็นทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีคำว่าตันเดา สอนด้วยความรู้แล้วเห็นแล้วพร้อมทั้งคุณและโทษของสิ่งนั้นๆ จึงสอนโลกด้วยความแม่นยำ ไม่มีอะไรผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปเลย ที่ให้นามว่า สุวักขาโต ภควตา ธมฺโม พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ดีแล้วหรือชอบแล้วนั้น จึงเหมาะสมเต็มส่วน ลำดับจากพระพุทธเจ้าทรงสอนแล้ว ผลก็ปรากฏโดยลำดับลำดับ มีพระสาวกเป็นผู้รู้ตามเห็นตาม ตามสติกำลังความสามารถของตน แม้จะไม่ลึกซึ้งหรือละเอียดเหมือนพุทธวิสัยก็ตาม แต่ก็เป็นที่เครื่องยืนยันในสิ่งทั้งหลายที่พระองค์ทรงนำมาแสดงนั้นได้โดยสมบูรณ์ เต็มกำลังหรือตามกำลังของพระสาวกที่รับรู้ได้เห็นตาม ไม่มีที่คัดค้านพระพุทธเจ้า

ครั้งต่อมาๆ โดยลำดับก็ค่อยเลื่อนรางจางไปๆ สิ่งที่มีอยู่ก็เหมือนไม่มี สิ่งที่เป็นบาปก็เหมือนไม่เป็นบาป สิ่งที่เป็นบุญเหมือนไม่เป็นบุญ สิ่งที่จริงเหมือนไม่จริง แต่สิ่งที่ปลอมเหมือนจริงไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งของปลอมกลับกลายเป็นของจริงให้ผู้เกี่ยวข้องก็คือสัตว์โลก ได้สนใจใคร่ต่อการทำสิ่งที่ไม่ดีนั้นด้วยความชอบใจเรื่อยมา นี้ละผิดกันอย่างไร คือผิดกันไปเรื่อย ๆ จางไปเรื่อย ๆ บรรดาของจริง เพราะใจที่จะรับทราบในของจริงทั้งหลายถูกปิดบังหุ้มห่อเอาไว้โดยลำดับลำดับ จนกระทั่งกลายเป็นความปิดบังอย่างหนาแน่น ประหนึ่งว่าหลับหูหลับตาพูด หลับหูหลับตาดู ไม่ได้ลืมตาดู พูดออกมาคำใดจึงมักเป็นไปตามความอยากอันเป็นเรื่องของข้าศึกแห่งธรรม ที่เรียกว่าธรรมไปเสียเป็นส่วนมาก นี่จึงลำบาก

ทั้งผู้ที่จะนำมาสอนก็ไม่ทราบว่าได้ความรู้ความเห็นลึกตื้นหยาบละเอียดเพียงใดที่จะนำมาสั่งสอนซึ่งกันและกัน ผู้ปฏิบัติก็ไม่ได้สนใจเต็มเม็ดเต็มหน่วยเหมือนครั้งพุทธกาล จึงเป็นเรื่องเลื่อนลอยไปเรื่อย ๆ สุดท้ายศาสนธรรมก็สักแต่ว่าชื่อ มีในตำราก็มีอยู่อย่างนั้น ไม่ค่อยมีใครสนใจ ความสนใจมีน้อย ความไม่สนใจมีมาก นี่พูดถึงเรื่องชาวพุทธเรา และต่อไปเมื่อชินชาเข้าไปมาก ๆ ต่อสิ่งต่ำทรามทั้งหลาย ก็เลยไม่สนใจต่อสิ่งที่ทรงแสดงไว้ในตำรับตำรา ไปสนใจแต่สิ่งที่ไม่ดีมีผลประโยชน์ในทางที่ดีและเป็นพิษเป็นภัยต่อการกระทำของตน โลกจึงนับวันร้อนเข้าทุกวัน ๆ คำว่าโลกนับวันร้อนเข้าทุกวัน ๆ เราอย่าไปหมายแต่คนอื่นโดยถ่ายเดียว ต้องบอกเราเข้าเป็นราย ๆ เข้าไป มันจึงได้มากกว่าเป็นโลก ถ้าไม่ได้บอกเราเข้าก็บกร่อง เพราะเรามาปฏิบัติเพื่อเราจริง ๆ

พระพุทธรูปเจ้าทรงแสดงธรรมมีน้ำหนักไม่มีอะไรเกิน เพราะทรงรู้ทรงเห็นเต็ม พระทัยในทุกแง่ทุกมุมที่นำมาสอนโลก ไม่ใช่สอนแบบลอยๆ หรือแบบคำบอกเล่า เหมือนเราทั้งหลายได้รับคำบอกเล่าต่อๆ กันมา แล้วก็มาเล่าเรื่องนั้นๆ ซึ่งก็เป็นเพียงลอยๆ ไปเท่านั้น ไม่เหมือนกับผู้ที่ไปเห็นมาด้วยตัวเอง หรือไปประสบพบมาด้วยตัวของตัวเองแล้วพูดได้อย่างจะแจ้ง หรือพูดได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย พร้อมกับกำลังใจที่พูดด้วยความรู้ความเห็นนั้นจริง ๆ นี่ละผิดกันที่ตรงนี้

พระสาวกก็เหมือนกัน ท่านรู้ท่านเห็นตามพระพุทธรูปเจ้าโดยไม่ต้องสงสัย แล้วการมาพูดในข้อธรรมข้อธรรมแง่ใด จึงพูดอย่างเน้นหนัก พูดอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย พูดอย่างอาจหาญ พูดด้วยพลังของจิตที่รู้ได้เห็นมาจริง ๆ ผู้ฟังย่อมจะซึ่งภายในจิตใจ ผิดกันที่ตรงนี้ เราฟังตามคำบอกเล่ากับฟังตามผู้ที่รู้ที่เห็นมาพูดให้เราฟังนั้น มีน้ำหนักต่างกันอยู่มาก เพราะฉะนั้นศาสนธรรมของพระพุทธรูปเจ้าที่ออกจากพระโอษฐ์ของพระองค์ และออกจากสาวกทั้งหลายที่ท่านแสดงเองนั้น จึงมีน้ำหนักมากทีเดียว

ผิดกับที่เราศึกษาเล่าเรียนตามตำรับตำราหรือผู้มาแนะนำสั่งสอนเรา ก็เรียนมาจากตำรับตำราและปฏิบัติแบบต้นๆ เดาะๆ แล้วก็นำมาสั่งสอน ประหนึ่งว่าลูบๆ คลำๆ ในการสั่งสอน หรือนำคำบอกเล่ามาสอน ผู้ฟังจึงไม่ได้ถึงใจ แต่ส่วนที่จะทำจิตใจของเราให้กำเริบเสิบสานหรือให้ล่มจมลงไปในนั้น มันไม่ได้เป็นเรื่องลอยๆ เหมือนธรรมที่เป็นยาแก้กิเลสนี้ มันเป็นเรื่องที่ฝังจมจริง ๆ มีน้ำหนักมาตลอด ไม่เคยมีความจิตจางในตัวของมันเลย นี่ละมันลำบากอยู่ที่ตรงนี้สำหรับผู้ปฏิบัติธรรมทั้งหลาย แม้จะเป็นผู้ตั้งใจจริงเต็มเม็ดเต็มหน่วยก็ตาม ก็ยังต้องลำบากในการเสาะแสวงหาครูหาอาจารย์ ที่จะแนะนำสั่งสอนให้ถูกต้องแม่นยำตามหลักของศาสนา ที่ทรงรู้ทรงเห็นและสอนไว้แล้วจริง ๆ ผิดกันอยู่มาก จึงเป็นครูอาจารย์ที่หายากมาก

ผู้จะเสาะแสวงหาได้ในครูอาจารย์อย่างทีกล่าวมานี้ นับว่ายากมากที่สุด ยากยิ่งกว่าหาเพชรพลอยเป็นไหนๆ เพราะสิ่งเหล่านี้มีอยู่ทั่วๆ ไป แม้ที่สุดที่ข้อมือคนคอคน แน่ะ มันยังมีพวกสิ่งเหล่านี้ แต่เราไปหาครูหาอาจารย์ผู้ที่ทรงคุณค่าแห่งธรรม ด้วยความรู้ความเห็นเต็มหัวใจจริง ๆ มาสอนด้วยความถูกต้องแม่นยำนี้ รู้สึกจะหายากมากทีเดียว และยิ่งค่อยร่อยหรือลงไปทุกวันๆ นี่ละทำให้จิตใจของผู้นับถือพระพุทธศาสนา และปฏิบัติธรรมทั้งหลายได้ย่อหย่อนอ่อนข้อลงไป ปล่อยให้กิเลสเหี้ยมยำทำลายเข้าเป็นลำดับลำดับ สดุดท้ายก็มีแต่กองทุกข์ภายในจิตใจและการแสดงออก แสดงออกด้วยความทุกข์ความลำบากทั้งนั้น

โลกจึงหาความสงบร่มเย็นในกิริยาท่าทาง นับแต่ภายในจิตตลอดถึงส่วนร่างกาย ออกมานี้ไม่ได้ มีแต่ความทุกข์ความทรมาน ระบายออกต่อกันมีแต่เรื่องนี้ทั้งนั้น จะไม่

มีได้ยังไง ก็ต่างคนต่างส่งเสริม ต่างคนต่างก่อกำเนิดภายในใจก่อน แล้วก็ระบายออกมาทางความประพฤติ เมื่อไฟต่อไฟและไฟกับเชื้อไฟได้เจอกันแล้ว ทำไมจะไม่แสดงเปลวขึ้นมา พร้อมกับความเดือดร้อนวุ่นวายให้เผาผลาญซึ่งกันและกัน

โลกกว้างแสนกว้างจึงหาความสุขไม่เจอ เพราะที่สถิตของความสุขอันเป็นสิ่งสำคัญ ดังพระพุทธเจ้าทรงสอนไว้โดยถูกต้องนั่นคือใจ ไม่มีกิริยาของจิตที่จะเสาะแสวงหาความถูกต้องดีงามนั้นเข้ามาบรรจุภายในจิตใจของตนเลย จึงหาความสุขเพื่อเป็นเครื่องตอบแทนหรือเป็นเครื่องสนองความหวังนั้นไม่มี มีแต่เรื่องความทุกข์ความทรมาน อยู่ก็อยู่ด้วยหาความแน่นอนไม่ได้ อยู่แบบเลื่อนๆ ลอยๆ ไปแบบเลื่อนๆ ลอยๆ กิริยาแห่งความเป็นอยู่ แม้แต่ชีวิตลมหายใจมีอยู่ก็ตาม แต่ใจหาหลักเกณฑ์ที่ยึดเป็นที่แน่นอนไม่ได้ ย่อมแสดงความรวนเรอยู่ตลอดเวลาภายในจิตใจ เมื่อเป็นเช่นนั้นทุกข์จะไม่เกิดได้ยังไง ทุกข์จะไม่มีได้ยังไง ก็เพราะกิริยาอาการที่เป็นเหล่านี้เป็นเครื่องสั่งสมทุกข์ขึ้นมาโดยลำดับ ไม่ใช่เป็นเครื่องสั่งสมความสุขความเจริญความสงบร่มเย็นภายในจิตใจ เพื่อกระจายออกสู่กันและกันให้ได้รับความร่มเย็นด้วยกันเลย นี่ละเรื่องของโลก กว้างแสนกว้าง เรื่อยๆ ไปมอง ให้มองดูหัวใจของสัตว์ของบุคคลที่เป็นสถานที่ที่เกิดขึ้นแห่งความสุขและความทุกข์ทั้งหลายนี้เป็นของสำคัญ

ด้วยเหตุนี้เองศาสนธรรมจึงประกาศธรรมลงที่ตรงนี้ ไม่สอนดินฟ้าอากาศ ไม่สอนจักรวาลใดๆ ว่าเป็นผู้จะรับอรรถรับธรรม เป็นผู้จะรับความสุขความเจริญ และเป็นผู้จะชำระสะสางสิ่งที่เป็นพินเป็นไฟทั้งหลายได้ นอกจากใจของสัตว์โลกแต่ละรายๆ เท่านั้น ธรรมะจึงมุ่งลงไปในจุดนั้น ดินฟ้าอากาศไปสอนเขาทำไม โลกกว้างแสนกว้างมีความหมายอะไรกับตัวเขา เขาไม่มีความหมายอะไรกับตัวเขาเอง เพราะฉะนั้นคำว่าทุกข์ว่าสุขจึงไม่ปรากฏกับเขาเอง เพราะเขาไม่มีความหมายอยู่แล้ว

สิ่งที่เสาะแสวงหาหรือสิ่งที่กอบโกยเอาความหมาย สิ่งที่เป็นเจ้าเรื่องหรือเป็นเจ้าแห่งความหมายจริงๆ มันอยู่ที่ใจ ใจเป็นผู้รู้ ใจเป็นผู้เห็นทุกสิ่งทุกอย่าง ใจเป็นผู้ก่อเรื่องขึ้นมา ถ้าไม่มีเครื่องแนะนำพร่ำสอนให้เป็นทางดำเนินที่ถูกต้องดีงาม เพื่อใจจะได้ไต่เต้าไปตามนั้นแล้ว ใจก็จะสั่งสมแต่ความทุกข์ความทรมานใส่ตน ก็กัปกัปกัปกัปกัเป็นดังที่เป็นอยู่เวลานี้ หาเวลาที่จะสว่างสร้างซาไปไม่ได้เลย

เพราะอะไร ก็เพราะมีแต่การสั่งสมสิ่งที่จะให้หนาแน่นลงไป ด้วยความทุกข์ความทรมาน และความลุ่มจมทั้งนั้น เนื่องจากไม่มีทางเดิน แต่ทางของกิเลสนั้นไม่บอกมันก็คล่องตัวมันแล้ว มันก็พาเดินในทางนั้น หลับหูหลับตาเดินก็ถูก ไม่ต้องลืมหูละธรรมชาติดันนี่นะ กิริยาอาการใดแสดงออกมาเป็นเรื่องของมันทั้งนั้นที่ครอบงำอยู่ ทำ

ให้เคลื่อนไหวไปมาในอากัปภิกิริยาใด ๆ เพราะฉะนั้นไปสู่ภพใดภูมิใดจึงเป็นเรื่องของ
 ธรรมชาตินี้พาไป

เมื่อเป็นเช่นนี้เราเห็นอย่างไรบ้าง กับศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าที่ชี้บอกแนว
 ทางอันถูกต้องดีงาม และกำจัดปัดเป่าสิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายอันจะเป็นภัยต่อสัตว์โลกเอง
 ออก ด้วยการสดับตรับฟังคำสอนของท่าน

เรามีคำสอนของท่านเป็นเครื่องชี้แนวทาง และเป็นเครื่องประกอบดำเนินตาม
 กับไม่มีเลยกระเสือกกระสนไปตามอำนาจของกิเลสตัณหาเรื่อยมาดังที่เป็นมานี้ อัน
 ไหนดี นั้น เราต้องตั้งปัญหาถามตัวของเรา เวลาที่กอดคัมภีร์กอดธรรมะกอดเข็มทิศ
 ทางเดินที่พระองค์ท่านทรงสั่งสอนไว้โดยถูกต้องอยู่ที่หัวใจเรา อยู่ที่ตัวของเรา ถ้าเราไม่
 ได้พยายามตัดดวงเอาเสียในเวลานี้ เราจะเอาอะไรเป็นเหตุเป็นผลเป็นปัจจัยเพื่อสนอง
 ความหวังของเรา ตั้งแต่ปัจจุบันนี้จนกระทั่งอนาคตจนหาที่สิ้นสุดยุติไม่ได้ นอกจาก
 ธรรมเท่านั้นจะเป็นเบรคห้ามล้อให้ยุติการหมุนเวียนในวัฏจักรนี้ นอกนั้นไม่มี เราจึงจะ
 คอยเอาความอยากความทะเยอทะยานให้มันพายุติเราอย่าหวัง เพราะมันเคยพาเป็น
 อย่างนี้มาโดยถ่ายเดียวเท่านั้น เรื่องพายุตินั้นไม่มี ต้องหมุนไปเวียนมาๆ อยู่อย่างนี้
 ตลอดไป

ที่ว่าสูงๆ ก็เพราะอาศัยอำนาจแห่งธรรมที่เข้าแทรกจึงสูงได้ นอกจากนั้นก็ต่ำลง
 ไป ตัดเสียได้ไม่มีเหลือภายในจิตใจเลยนั้นแหละ จึงชื่อว่าเป็นผู้สร้างความสำเร็จไว้ในหัว
 ใจของเราอย่างเต็มที่ ไม่มีข้อข้องใจสงสัยใดๆ เลย เอ้า ตายวันไหนก็ตายเถอะ แตกวัน
 ไหนก็แตกเถอะ เพราะความรู้นี้รอบหมดแล้ว ตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้าที่ตรัสไว้
 ถูกต้องแล้ว และเราก็ดำเนินถูกต้องสมบูรณ์แล้วเราสงสัยอะไร แม้พระพุทธเจ้าจะไม่
 ทรงมาชี้บอกอยู่ต่อหน้าต่อตาก็ตาม พระโอวาทคำสั่งสอนนั้นเป็นบันไดอันสำคัญที่ทรง
 หยิบยื่นให้แล้ว ใครจะยึดก็ยึดใครจะถือก็ถือ ถ้าอยากจะทำให้หลุดพ้นไปโดยลำดับให้มี
 ความหมายแก่ตัวของเราเอง เพื่อจะได้ยุติในการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงด้วยความเป็น
 ฟืนเป็นไฟภายในภพในชาติ อันมีดวงใจเป็นผู้รับเคราะห์อันสำคัญนี้ ขอให้ทุกท่าน
 พิจารณา

การเทศนาว่าการผมแนะนำสั่งสอนหมู่เพื่อนมานี้ สอนด้วยความเต็มอกเต็มใจ
 สอนด้วยความไม่สงสัย ผมพูดตรงๆ ผมไม่สงสัย ตอนที่ผมสงสัยก็บอกว่าสงสัย เวลา
 ไม่สงสัยก็บอกไม่สงสัย สิ่งทีกล่าวมาแล้วนี้ไม่สงสัย ทำไมจึงไม่สงสัย เหมือนเราก้าว
 เข้ามาสู่วัดป่าบ้านตาดนี้ เห็นวัดป่าบ้านตาดแล้วเราสงสัยอะไรที่นี้ แต่ก่อนเราสงสัย
 เมื่อเข้ามาเห็นทุกสิ่งทุกอย่างในบรรดาที่เราต้องการได้เห็นแล้ว เราสงสัยอะไรอีก ที่นี้
 บาบปบุญคุณโทษนรกสวรรค์จนกระทั่งนิพพาน พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้เพื่อให้เรารู้เรา

เห็น ด้วยการปฏิบัติตามพระโอวาทของพระองค์แล้วจะหนีไปไหน ถ้าเราจะเป็นผู้ตั้งใจประพฤติปฏิบัติตามพระโอวาทนี้แล้วจะไปไหน ถ้าไม่เข้าไปสู่ความจริงที่มีอยู่เป็นอยู่ตามหลักธรรมที่ทรงสั่งสอนไว้แล้วนั้นเท่านั้นไม่เป็นอย่างอื่น เพราะฉะนั้นขอให้ทุกท่านเป็นที่มั่นใจในการปฏิบัติตัวเองต่อความดีงามทั้งหลาย จะเป็นการสร้างความสมหวังให้แก่ตัวไปโดยลำดับ

อันเรื่องความทุกข์ความยากเพราะกิเลสมันหลอกลวงว่า การประกอบความเพียรทุกข์ ๆ ยาก ๆ นั้น มันเคยหลอกเรามาเท่าไรแล้ว เรายังไม่เห็นโทษของมันอยู่หรือ ก็การประกอบความเพียรหรือจิตใจของเรามีความสงบร่มเย็นน้อยหรือร่มเย็นยาก ปัญญาไม่ค่อยเกิดก็เพราะอะไรเป็นผู้ปิดบังปัญญาไว้ เพราะอะไรเป็นผู้กีดกันจิตไม่ให้สงบไว้ ถ้าไม่ใช่กิเลสจะเป็นตัวไหน จะเป็นอะไร ผู้ที่สิ้นกิเลสแล้วท่านไม่ได้มาบ่นถึงเรื่องว่าจิตไม่สงบจิตไม่รวม จิตเป็นทุกข์ ท่านไม่เคยมาบ่น ก็เพราะสิ่งที่ทำให้บ่นนั้นมันสิ้นซากไปจากใจแล้วท่านจะเอาอะไรมาบ่น นี่เอาอันนี้เข้าไปเทียบกันซี อะไรมายาก ท่านไม่ได้ยาก คำว่ายากก็เป็นเรื่องของสมมุติที่เกิดขึ้นจากกิเลสเป็นผู้ตกแต่งให้เท่านั้น เรากียึดเอามาผันศิระชะคือหัวใจเราเท่านั้น เราจึงก้าวไม่ออก

การก้าวไม่ออก มีแต่จมอยู่กับวัฏจักร มีกิเลสเป็นเครื่องเสียดแทงนี้มันดีแล้วหรือ อันนี้ก็เคยสอนมาไม่รู้กี่ครั้งก็หน ฟาดมันลงไปให้มันขาดสะบั้นลงไม่ให้มีอะไรเหลืออยู่ภายในจิตใจแล้ว เป็นยังไงให้เห็นในตัวของเราเอง ที่พระพุทธเจ้าทรงสอนว่านรกมีจริง ให้มันเห็นอยู่ในหัวใจเรานี้เป็นไร เราจะสงสัยไปไหนนรก ก็นรกเป็นของที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้แล้วว่าจริง เพราะพระองค์เห็นแล้ว ของไม่มีจะเห็นได้ยังไงรู้ได้ยังไง นำมาสอนได้ยังไง เพราะไม่ใช่พระพุทธเจ้าองค์ต้นเดานี้ บาปบุญนรกใครเป็นคนสัมผัสสัมผัส แบกบาปหากรรมอยู่ทุกวันนี้ ถ้าไม่ใช่สัตว์โลก ถ้าไม่ใช่พวกเราๆ ท่านๆ นี่เป็นใคร แล้วยังไม่เชื่ออยู่หรือว่าบาปมี บาปคืออะไร ความเศร้าหมองมืดตื้อก้าวไปไหนก็มีแต่เหยียบขวากเหยียบหนาม นั้นเห็นไหมมันปิดบังไว้ โทษแห่งบาปความเศร้าหมองคืออะไร ก็คือกองทุกข์ เหยียบหนามเป็นทุกข์ไหม นั้นเราจะก้าวไปตรงไหนไม่ถูกต้องตามความมุ่งหมาย มีแต่โดนทุกข์ๆ มันเป็นของดีไหม นี่ละเรื่องของกิเลสหลอกลวงหัวใจของโลกมันหลอกอย่างนี้

ธรรมพระพุทธเจ้าทรงแก้ทรงถอดทรงถอนอยู่ตลอดเวลา และผลัดเปลี่ยนกันมาเรื่อยๆ จนกระทั่งปัจจุบันคือพระพุทธเจ้าของเราองค์ปัจจุบันนี้ องค์ข้างหน้าที่จะมาตรัสรู้ก็ตรัสแบบเดียวกัน เอาอะไรมาผิดแปลกกัน เพราะมาสอนสิ่งที่มีอยู่เห็นอยู่เป็นอยู่ด้วยกันนี้ทั้งนั้น ถ้าวากิเลสก็มีอยู่ในหัวใจสัตว์หัวใจท่านหัวใจเรา สอนวิธีแก้กิเลสก็สอนแบบเดียวกัน กับท่านผู้สอนไปแล้วได้ผลเป็นที่พอพระทัย คือพระพุทธเจ้าทั้ง

หลายทรงสอนโลก จนถึงชั้นบริสุทธิวิมุตติพระนิพพานได้ พระพุทธเจ้าพระองค์ใดก็มาสอนแบบเดียวกัน แก่แบบเดียวกันแก่กิเลส

เมื่อเป็นเช่นนั้นเราจะเอาแบบไหนมาแก่กิเลส เป็นแบบแหวกแนวจากพระพุทธเจ้ามีที่ไหน แบบแหวกแนวจากพระพุทธเจ้าก็มีแต่แบบกิเลสที่มันเคยหลอกลวงมา พาแหวกแนวมามากต่อมากแล้ว เราได้รับความสุขความสบายที่ตรงไหน เอามาแก่เจ้าของซี เอ้า สร้างปัญหาขึ้น ปัญหาอย่างนี้เป็นปัญหาที่แก้ตัวเองไม่ใช่ปัญหาผูกมัดเรา เป็นปัญหาที่จะแก้คลี่คลายออกให้เห็นเหตุเห็นผล

ให้มันเห็นประจักษ์ซี พระพุทธเจ้าทรงสอนอย่างเต็มพระทัยแท้ๆ ในสิ่งทั้งหลายที่กล่าวมานี้ ไม่ได้เอามาหลอกโลกนี้นะ ปฏิบัติลงไปให้มันเห็นชัดๆ ภายในจิตใจนี้เป็นไร ของมีอยู่ทำไมจะไม่เห็น พระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงปิดบัง สอนเพื่อให้รู้ให้เห็นทั้งนั้นทำไมจะไม่เห็น ถ้าหากตั้งใจประพฤติปฏิบัติเพื่อให้รู้ให้เห็นมันต้องเห็น ไม่ว่าจะบาปไม่ว่าบุญ กิเลสประเภทใดที่มันเหยียบย่ำทำลายหัวใจเราอยู่เวลานี้ เราไม่เห็นมันก็ตามธรรมะทั้งปวงนี้สอนเพื่อจะเห็นกิเลส เพื่อจะได้ละกิเลส เพื่อให้ฆ่ากิเลสทั้งนั้น ทำไมจะเห็นไม่ได้ ฆ่าไม่ได้ พระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายท่านฆ่าด้วยวิธีใด ธรรมข้อใดหรืออันใดมาแก้ฆ่ากิเลส ก็เป็นเรื่องของธรรมที่ทรงสอนไว้ด้วยความเห็นผลมาแล้วนี้ทั้งนั้น ท่านเอาอะไรมาสอน นี้ก็มีเท่านั้น

สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสดๆ ร้อนๆ ท่านจึงเรียกว่า อกาลิก ฟังแต่ว่าธรรมนั้นเป็นอกาลิก สอนสิ่งใดสิ่งนั้นมีอยู่แล้วๆ ไม่มีคำว่าครีไม่มีคำว่าล้าสมัย ไม่มีคำว่าหมดสิ้นไปแล้ว เป็นของมีอยู่เป็นอยู่ทุกสิ่งทุกอย่าง และสอนตามสิ่งที่มีอยู่เป็นอยู่นั้น สิ่งที่ควรละสอนให้ละ สิ่งที่ควรบำเพ็ญสอนให้บำเพ็ญ ไม่ล้าสมัย สอนให้ละ ละได้ถ้าผู้ตั้งใจจะละ ผู้บำเพ็ญก็บำเพ็ญได้จนกระทั่งสมบูรณ์ ถ้าไม่ให้กิเลสตัวชี้เกียดเข้าไปเหยียบย่ำทำลายความเพียรนั้นเสีย แน่ะท่านก็สอนไว้อย่างนี้แล้ว

ธรรมะของพระพุทธเจ้าเลยมีแต่ตัวหนังสือแล้วเวลานี้ เห็นอยู่ก็ไม่ปฏิบัติตามจะทำยังไง แล้วใครก็อยากได้รับความสุขความเจริญ ใครก็อยากไปสวรรค์อยากไปนิพพาน แต่ไม่สนใจกับทางสวรรค์ทางนิพพาน สิ่งที่ไม่สนใจที่จะไปนั้นมันประกอบหรือมันทำอยู่ตลอดเวลาด้วยความสนใจของตัวเอง เพราะอำนาจกิเลสมันบีบบังคับให้ทำ ราคะเป็นยังไง ความกำหนัดยินดีมันเคยมีประจำโลกประจำสงสาร ประจำกับใจ ท่านใจเรามาไหนเท่าไรแล้ว มันทำไมจึงไม่ครีทำไมจึงไม่ล้าสมัย ทำไมจึงทำให้ติดให้พันอยู่ตลอดเวลาจนกระทั่งบัดนี้ และยังคงติดพันกันอีกตลอดไป มีเวลาจิตจางที่ตรงไหนสิ่งเหล่านี้

เราก็เคยเห็นพิษเห็นภัยของมันมาแล้ว มันเป็นยังไงพระพุทธเจ้าท่านสอนจึงไม่ยอมละยอมถอน ไม่ยอมเห็นโทษตามพระองค์ท่าน ธรรมะนั้นเลิศยิ่งกว่าสิ่งเหล่านี้ ราคะตัณหากิเลส ความโลภความโกรธความหลงก็ดี มีแต่ของต่ำทรามกว่าธรรมทั้งนั้น ธรรมกำจัดปิดเป่าหรือธรรมตำหนิทั้งนั้น ทำไมเราจึงเห็นว่าเป็นของดีของดีอยู่ตลอดเวลา และสั่งสมแต่สิ่งเหล่านี้ทั้งที่แจ้งทั้งที่ลับ ทั้งอัตโนมัตติทั้งจงใจ เป็นไปอยู่ตลอดเวลา เมื่อเป็นเช่นนั้นเราจะหาความสุขความเจริญความเลิศเลอมาจากที่ไหน เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่ได้สร้างความเลิศเลอให้ใครทั้งนั้น นอกจากสร้างแต่ความทุกข์ความทรมาน

ไปที่ไหนถามกันซิ เรื่อยๆ ไปถามในวงนอก ถามในวงวัดนี้ก็ถาม ถามดูหัวใจดูก็ถามชิมมันเป็นยังไง ขณะหนึ่งมันเย็นไหม มันมีแต่ความชุ่มความร้อน มีแต่ความดีนรกราวนระวาย ดิ้นมาครั้งก็หนีก็ปีก็เดือนก็ปีก็กลับแล้วใจดวงนี้ ทำไมไม่เห็นโทษของมัน ดิ้นไอ้เรื่องไม่เป็นท่า ดิ้นหาขวากหาหนามมาเสียบแทงตนเองนั่นมันดิ้นมาสักเท่าไร ดิ้นหาพินหาไฟมาเผาตัวเองมันดิ้นมาเท่าไรแล้ว มีแต่กิริยาแห่งพินแห่งไฟทั้งนั้น เรายังไม่เข็ดไม่หลาบอยู่หรือ ให้ดิ้นทางธรรมะผันหัวกิเลสให้มันขาดสะบั้นลงไป ดังพระพุทธเจ้าและสาวกท่านดิ้นกันเป็นไร นั่นท่านสอนอย่างนั้นนี่นะ

นี่ก็สอนเต็มเม็ดเต็มหน่วย สอนด้วยความเต็มอกเต็มใจ สอนอย่างอาจหาญพูดง่าย ๆ ว่าอย่างนี้ละ ไม่สะทกสะท้าน ก็มันเห็นอยู่รู้อยู่นี้จะเอาอะไรมาสะทกสะท้าน ไม่เห็นก็บอกไม่เห็น เมื่อเห็นอยู่แล้วจะให้ว่ายังไงอีก ถ้าหากว่าลงไม่เอาแล้วมันก็สุดวิสัย เมื่อไม่ถึงใจมันก็หมดเท่านั้น กิเลสเป็นเครื่องถึงใจก็มีแต่นั้นแหละ มันจะพาให้ถึงทุกข์อยู่ตลอดเวลา ถ้าธรรมไม่ถึงใจ ความสุขความเจริญความหลุดพ้นจากทุกข์ก็ไม่มีวันที่จะถึงใจได้ ใจก็ผ่านพ้นไปไม่ได้ แล้วพวกเราจะทำยังไง ตั้งปัญหาถามเจ้าของซิ

อยู่มาวันหนึ่งๆ เป็นยังไง มีใครเลิศประเสริฐกว่ากันคนในโลกนี้ ซึ่งเป็นคลังกิเลสบีบบังคับอยู่ในหัวใจด้วยกันทุกคนๆ ทุกๆ รายๆ ใครเลิศเอามาเทียบกันซิ เอามาเป็นคู่แข่งกันดูซิ แข่งแต่พินแต่ไฟเผากันอยู่ตลอดเวลา แต่แล้วก็เออลมเอาแล้งมาพูดว่าดีว่าเด่นว่าเลิศว่าประเสริฐ อันนั้นดีอันนี้ดี เสกสรรปั้นยอ มีแต่ลมแต่แล้งหาความจริงไม่ได้คืออะไร คือกิเลสหลอกคน ถ้าธรรมแล้วไม่หลอกอย่างนั้น เป็นยังไงเห็นยังงั้น เรายกตัวอย่างแต่เพียงขั้นสมาธินี้ก็รู้ก็เป็นแล้ว สมาธิเป็นยังไง เมื่อเป็นในใจแล้วมันไม่ได้มีแต่ลมแต่แล้งนี่ เป็นจริงๆ เห็นจริงๆ รู้จริงๆ สงบจริงๆ เย็นจริงๆ สมาธิขั้นใดละเอียดขนาดไหนเห็นอยู่กับใจ รู้อยู่กับใจ อัจฉรย์อยู่กับใจ นี่มันเป็นลมๆ แล้งๆ ที่ไหน นี่ละธรรมเป็นอย่างนี้

แล้วท่านหลอกใครที่ไหนละ ก็ท่านเป็นแล้วท่านจึงมาสอนโลก เรื่องสมาธิก็ดี เรื่องปัญญาที่ดี เอ้า ปัญญาขั้นใด เริ่มแต่ล้มลุกคลุกคลานไปจนกระทั่งถึงขั้นที่หมุนตัว

เป็นเกลียว เป็นอัตโนมัติ เป็นหลักธรรมชาติ จนกระทั่งถึงกิเลสหลุดลอยไปหมดไม่มีอะไรที่จะมาต่อต้านกับปัญญาประเภทนั้นได้เลย ก็พระพุทธเจ้าสอนไว้แล้ว เป็นอยู่ที่ไหน ก็เป็นอยู่ที่จิตนี้ เป็นลมเป็นแล้งที่ไหน ลมๆ แล้งๆ ที่ไหน เป็นอยู่ที่จิต รู้อยู่ที่จิต เห็นอยู่ที่จิต การละกิเลสได้ที่จิต หลุดพ้นหลุดที่จิต ประเสริฐเลิศเลอประเสริฐอยู่ที่จิต เห็นชัดๆ อยู่นี้เป็นลมๆ แล้งๆ ที่ไหน

ธรรมไม่ใช่ลมๆ แล้งๆ ไม่ใช่โกหกโลก สิ่งโกหกก็พูดอยู่แล้ว อธรรมนะคือความโกหก มันโกหกอยู่ตลอดเวลา เรายังไม่จิตไม่จาง ยังติดพันกันอยู่ตลอดเวลาไม่มีเวลาอิมพอเลยจะทำยังไง ยังไม่เบื่ออยู่หรือการเกิดตายในโลกนี้มาก็กัปกัปปี้แล้ว ประมวลมาใจดวงนี้ ใจดวงนี้แหละดวงหาประมาณไม่ได้ ทั้งเกิดทั้งตายท่านก็บอกไว้แล้วในธรรม ไม่มีคำว่าตันไม่มีคำว่าปลาย พรรณนาไม่ได้เลย เพราะความหมุนเวียนเกิดตายๆ อยู่นี้ตลอดไป ถ้าไม่มีธรรมมาเป็นเครื่องแก้แล้ว ยังไงก็ต้องเป็นอยู่อย่างนี้ตลอดกัปปตลอดกัปป

อย่าเข้าใจว่ากิเลสมันจะเบื่อหัวใจคน แล้วปล่อยให้ไปสวรรค์นิพพานและหลุดพ้นจากทุกข์เลย ไม่มีวัน ถ้าไม่ใช่ธรรมเป็นเครื่องถอดถอนแล้วไม่มีทางที่จะหลุดพ้นไปได้ นี่ละถ้าเราไม่กระหม่อมยืมย่องต่อพระโอวาทคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และวาสนาของตัวที่เป็นมนุษย์แล้วก็ได้มาบวชเป็นพระนี่ เราจะไปหวังเอาอะไร

นี่ลากเกิดเฉพาหน้าแล้วนะ กิจฺจโฆ มนุสฺสปฏิลาโภ ลากคือความเป็นมนุษย์เรา ได้เป็นแล้วนี่ และนอกจากนั้นเรายังได้เป็นพระอีก ได้ประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมหลักวินัย เอ้า ฟาดลงไปซี เราเคยเป็นเคยตายกับกิเลส เป็นมามากตายมามากแล้ว มันวิเศษวิโสที่ตรงไหน เอ้า เป็นกับตายกับธรรมนี่ลองดูซิ สละลงไป ให้ได้เห็นความประเสริฐเลิศเลอดังที่กล่าวมาแล้วนี่ อยู่ที่ไหน เราพูดเป็นสดๆ ร้อนๆ อยู่ในหัวใจของผู้เป็นนั่นเอง

เมื่อได้เป็นเต็มที่แล้ว อยู่ที่ไหนเรื่องของสมมุติเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ได้นะ ตาก็เพียงแต่สัมผัสแต่ทางรูปเพียงเท่านั้น แຍိบเท่านั้น นั่นละกิริยาแห่งสมมุติที่มันรับกันคืออวัยวะของเราเป็นสมมุติอันหนึ่ง รูป เสียง กลิ่น รส เครื่องสัมผัสเป็นสมมุติอันหนึ่งๆ แต่ละอย่างๆ ตา หู จมูก ลิ้น กายเป็นสมมุติอันหนึ่งๆ แต่ละอย่างๆ เป็นเครื่องมือของใจ สัมผัสสัมพันธ์กันเพียงยับเยิบๆ แล้วดับไปๆ เพียงเท่านั้น มันวิเศษวิโสอะไร ฟาดใจให้บริสุทธิ์หลุดพ้นจากสิ่งทั้งหลายเหล่านี้แล้วนั่นแล อันนี้จะอันเหนือโลกอันไม่มีใครรู้ได้กล่าวถึงได้ถ้าไม่เป็น ถ้าลงเป็นแล้วไม่กล่าวก็รู้ กล่าวก็รู้ ดังพระพุทธเจ้าและพระสาวกท่านไม่บอกว่าประเสริฐก็ประเสริฐ ถ้าลงสิ่งต่ำทรมานทั้งหลายได้หลุดลอยไปจากใจแล้ว

ธรรมะก็สด ๆ ร้อน ๆ ที่ท่านสอนไว้นะ ไม่ผิดไม่เพี้ยนที่ตรงไหนเลย แต่การปฏิบัติของเราเนี่ยซี เอาแต่กิเลสไปเป็นครูเป็นอาจารย์เป็นศาสดาแทนศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าไปเสีย เนี่ยที่สำคัญ มันจึงหาความร่มเย็นเป็นสุขภายในจิตใจไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วเราจะหาความหวังที่ไหนได้ เราไม่ได้สร้างความหวังอันถูกต้องดีงามไว้แก่หัวใจเราเลย จะมีความหวังเป็นเครื่องตอบสนองเราได้อย่างไร เรายังสร้างซีเอาให้ดี เอาให้จริงซี

ยากก็ยากเถอะยากการสร้างความดี ปิตินดีกระหึ่มไปเป็นไร เอ้า ตายด้วยการสร้างความดี ตายก็ตายเถอะว้างั้นเลย ไม่ต้องนิมนต์พระมา กุสลา ก็ได้ ถ้าลงตายด้วยความดีแล้วดีทั้งนั้นแหละ เอาให้มันจริงจังผู้ปฏิบัติ

นี่หมดเข้า ๆ แล้วนะครูบาอาจารย์ วิตก มันอดไม่ได้แหละเพราะคิดถึงหมู่ถึงเพื่อน เหตุใดจึงต้องคิดถึงหมู่ถึงเพื่อน ก็คิดถึงเจ้าของมาแล้วนี่ เป็นยังงี้เจ้าของกระเสือกกระสนกระวนกระวายหาครูหาอาจารย์เพื่อความหลุดพ้นเท่านั้น การปฏิบัติธรรมไม่ได้เพื่ออย่างอื่นอย่างใด เราเพื่อความหลุดพ้นอย่างเดียวเท่านั้น ไม่มีอย่างอื่นเข้ามาแทรกเลย เพราะฉะนั้นการเสาะแสวงหาครูหาอาจารย์จึงเสาะแสวง แม้เราจะซีริ้วซีเหร่โง่เขลาเบาปัญญาขนาดใดก็ตาม เราจะหาตั้งแต่ยอด ๆ ครูบาอาจารย์ที่สอนอย่างแม่นยำอย่างถูกต้องไม่มีสงสัยเลย มันก็กระวนกระวายซี

เรื่องความทุกข์ความลำบากในการเสาะแสวงหาครูหาครูอาจารย์นี้ ยากไม่ใช่เล่น ๆ นะ ครูบาอาจารย์ที่จะสอนเราด้วยความถูกต้องแม่นยำเป็นที่ตายใจลงใจได้นั้นนะ อย่างสมัยปัจจุบันนี่ก็คือพ่อแม่ครูอาจารย์มันเรานี้เออ เราหาที่ค้ำไม่ได้ในสมัยปัจจุบันนี้ แล้วท่านผลิตลูกศิษย์ลูกหาได้มากมายขนาดไหนเราคิดดูซิ ท่านแม่นยำขนาดไหนการประพฤติปฏิบัติ ทั้งความรู้ความเห็นของท่านไม่คลาดเคลื่อนจากสาวกทั้งหลายที่เคยรู้เคยเห็นมาตั้งแต่ก่อนเลย เป็นระดับเดียวกัน ธรรมะระดับเดียวกัน การปฏิบัติระดับเดียวกัน การสอนระดับเดียวกัน ผู้ปฏิบัติตามท่านจึงได้สร้างความดีขึ้นเต็มหัวใจตัวเอง กลายเป็นลูกศิษย์ที่มีครู

เราเห็นไหมลูกศิษย์ของพ่อแม่ครูจารย์มันมีมากไหม ถ้าหากว่าเราจะพูดเป็นแบบคู่แข่ง ใครหาญมาเป็นคู่แข่งในสมัยปัจจุบันนี้ ครูบาอาจารย์ทั้งหลายเหล่านี้มีแต่เพชรน้ำหนึ่ง ๆ ทั้งนั้น เวลาอยู่เฉย ๆ ก็เหมือนมีดอยู่ในฝัก เหมือนงี๋ที่สุด เวลาไปพูดธรรมะกับท่านซีทางด้านปฏิบัติเนี่ย โอโฮ จะแสดงอาการความสง่างามขึ้นมาแพรวพราว ๆ แล้วก็ก้าวถึงขั้นอัศจรรย์ขึ้นมา แต่ละองค์ ๆ ท่านเป็นอย่างนั้น นั่นละความรู้ที่เป็นขึ้นภายในจิตใจแล้ว เหมือนกับมีดที่คมกริบที่เดียวอยู่ในฝัก ถอดออกมานี้ก็ราดไปที่ไหนขาดสะบั้นไปหมดเลย นี่ละจิตใจที่คมในฝักเป็นอย่างนั้น

พูดตรงไหนถูกหมด ก็ท่านรู้หมดแล้วจะให้ท่านพูดผิดไปตรงไหน พูดถึงเรื่องสมาธิท่านก็ผ่านมาแล้ว ด้วยวิธีการใด ท่านก็นำวิธีการนั้นมาสอนได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ตลอดถึงผลเป็นยังไงท่านก็พูดได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยเช่นเดียวกัน จนกระทั่งถึงปัญญาหรือวิมุตติหลุดพ้น ท่านทรงไว้หมดทุกสิ่งทุกอย่าง ท่านสะทกสะท้านในการสอนได้ยังไง ท่านไม่สะทกสะท้านเพราะท่านรู้ท่านเห็นทั้งเหตุทั้งผลทุกสิ่งทุกอย่างแล้ว ยกเทิดทูนธรรมะของพระพุทธเจ้าไว้บนเศียรเกล้า ตายก็ตายไปเถอะไม่มีอะไรมีคุณค่ามากยิ่งขึ้นกว่าธรรมบนหัวใจแล้ว มอบถวายพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ไปเลย นั่นท่านถวายได้ถึงขนาดนั้น ไม่มีอะไรมีคุณค่ายิ่งกว่าธรรม

เพราะเห็นแล้วแดนประเสริฐ อ้อ ประเสริฐอย่างนี้เหอ เพราะเหตุไร เพราะสิ่งที่ไม่ประเสริฐมันคลุกเคล้ากันมากก็ก่อกมลแล้วในหัวใจดวงนี้ ที่เราเคยครองกันมา เราเคยพัวพันกันมา เคยเผาเราขนาดไหนมาแล้ว รู้ด้วยกันทุกคนๆ เมื่อได้ผ่านดงหนาป่าทึบมีแต่ไฟแต่ไฟนี้ออกไป ถึงความสว่างกระจ่างแจ้งเลิศเลอแล้ว ทำไมจะไม่อัศจรรย์ธรรมพระพุทธเจ้า เพราะธรรมแท้ๆ เป็นผู้พาให้หลุดพ้นจากสิ่งจองจำหรือไฟทั้งหลายเหล่านี้ นี่ละสำคัญอยู่ตรงนี้

ใจดวงนี้ละเอาให้ดีนะ ไม่เคยตายละ ยันได้เลยเทียว เอ้า เรียนเข้าไปเรียนภาคปฏิบัตินี้ จะได้รู้เรื่องความจริงของใจ เพียงแต่เราเรียนในภาคปริยัติเฉยๆ นั้นเรียนเท่าไรก็ไม่พ้นความสงสัยละ ไม่ว่าท่านว่าเราเป็นเหมือนกันหมด ไม่ตำหนิติเตียนใครแหละ เพราะมันไม่รู้ มีแต่คำบอกเล่ากันเฉยๆ ความจริงไม่มีมันก็ต้องสงสัย แต่ที่นี้เวลาปฏิบัติเข้าไปไปถึงความจริงๆ จนกระทั่งถึงความจริงเต็มส่วนแล้ว สงสัยที่ไหน นั่นฟังซิเต็มหัวใจไม่มีทางสงสัย และจิตเวลามันเต็มไปด้วยความมืดหนาป่าเถื่อน เราก็เห็นอยู่แล้วประจักษ์อยู่แล้วภายในจิตใจของเรา ถึงจะโง่แสนโง่มันก็รู้อยู่นี้จะว่าไง เป็นแต่เพียงหาทางออกไม่ได้เท่านั้น

เวลาแก่ไปๆ สิ่งที่พัวพัน สิ่งที่ถูกมัดรัดตรึงจิตใจของเรานี้ค่อยขยายตัวออกไปๆ ความพากเพียร สติปัญญาค่อยแทรกเข้าไปได้ๆ ตีกระจายออกๆ ที่นี้เรื่องภพชาติมันย้อนเข้ามาอย่างน้อยเพียงไร มันก็เห็นอยู่ในหัวใจนี้ แต่ก่อนมีแต่ภพแต่ชาติจนหากำหนดกฎเกณฑ์ไม่ได้เลยมันก็รู้ เวลาตัดเข้ามาๆ มันก็รู้ จนกระทั่งตัดขาดสะบั้นไปหมดไม่มีอะไรเหลือเป็นชิ้นต่อกันแล้ว คราวนี้ อกุปปา เม วิมุตติ ความหลุดพ้นนี้ไม่มีทางกำเรบแล้วมันก็เห็นชัดแหละ เราหมายความว่าความเกิดความตายนี้ไม่มีอีกแล้วในจิตดวงนี้ นั่นมันก็รู้ได้ชัดๆ

ตั้งที่ท่านสอนไว้ในธัมมจักกัปปวัตตนสูตร นตฺถิทานิ ปุณฺณโกโว ความเป็นอย่างนี้ ได้แก่ความเกิดแก่เจ็บตายที่หยาบหามกของทุกข์ไปไม่มีอีกแล้ว นั่น ก็จิตดวงนั้นเอง

อุทานตัวเอง เพราะเคยแบกเคยหามาแล้ว เมื่อสลัดปัดทิ้งออกหมดก็ต้องออกอุทานอีกแบบหนึ่งซิ คราวนี้อุทานที่เรียกว่าพ้นแล้วจากกองทุกข์ทั้งหลาย อันเป็นมหันตทุกข์นั้นท่านหมดท่านยุติได้แล้วที่นี่ อยู่ก็อยู่ไปนะซี

จึงได้เคยพูดเสมอว่า ความเป็นความตายของพระอรหันต์ท่านไม่มีน้ำหนักต่างกันเลย ถ้าไม่เอาประโยชน์ของโลกเข้าไปเทียบเคียงแล้ว ตายวันไหนท่านก็ตายได้สบายๆ อยู่ได้ตายได้สบายๆ เพราะไม่มีอะไรหนักใจ สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องสมมุติ เพราะความวิมุตติหลุดพ้นนั้นเหนือทุกสิ่งทุกอย่างแล้ว มาเกี่ยวข้องกันได้ยังไง เมื่อถึงขั้นไม่เกี่ยวแล้วไม่เกี่ยว ทำยังไงก็ไม่เกี่ยว เหมือนอย่างว่ากิเลสท่านสิ้นไปนั่นแหละเมื่อกิเลสสิ้นไปแล้ว ไม่ว่าจะความโลภ ความโกรธ ความหลงอันใดก็ตาม เมื่อสิ้นไปแล้วหาที่ไหนก็หาซิ

เมื่อมันหายังเจออยู่แล้วจะว่าสิ้นได้ยังไง หาไม่เจอถึงเรียกว่าสิ้น คือสิ้นแล้ว มันไม่มีอะไรเหลือแล้วจะหาเจอได้ยังไง นั่นละท่านว่าท่านสิ้นท่านสิ้นอย่างนั้น อันนี้ภพชาติมันติดตามมาจากกิเลส เมื่อกิเลสหมดไปแล้ว ภพชาติมันจะเอาอะไรมาเกิด เห็นชัดๆ อยู่ในหัวใจดวงนั้น ดวงที่เคยพัวพันอยู่กับความเกิดแก่เจ็บตายนี้ มาที่กัปก็กัป เวลาสลัดกันออกก็เห็นชัดๆ อย่างนี้ ธรรมพระพุทธเจ้าจึงว่า สนุทฺธิจฺจโก ๆ ประกาศทำทนายอยู่ตลอดในศาสนาธรรมของพระพุทธเจ้า เอาซิผู้ปฏิบัติถ้าอยากรู้อยากเห็นความจริง

นี่จางไปๆ ไปที่ไหนมีแต่เรื่องของกิเลสเหยียบหัวพระหัวเณร กิริยาอาการแสดงออกมีแต่เรื่องของกิเลสเหยียบหัวพระหัวเณรเราจะทำยังไง หัวพระปฏิบัติเสียด้วย หัวพระกรรมฐานเสียด้วย พระทั้งหลายเราก็ไม่ว่า ไฉ้พระกรรมฐานเรานะซี ตั้งหน้าต่อสู้ขึ้นไปให้เขาเตะเขาต่อยเอาเสียจนเหมือนกระสอบ กิเลสมันต่อยเอาอย่างนั้นเพราะไม่มีสติไม่มีปัญญา ศรัทธาก็ไม่ทราบไปไหน ให้กิเลสเอาไปถล่มหมด ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา มีแต่เป็นเครื่องมือของกิเลสทั้งหมด เป็นเครื่องมือของธรรมไม่มีเลยจะว่ายังไง แล้วมันจะไม่ถล่มยังงี้ก็เมื่อขนาดนั้นแล้ว

ศรัทธาก็เชื่อตามสิ่งที่กิเลสพาให้เชื่อไปเสีย วิริยะก็เพียรไปตามความเชื่อนั้นเสีย สติก็เอาจดจ่อต่อเนื่องกันไปกับในเรื่องความชั่วช้าลามกไปเสีย ปัญญาก็หาอุบายความเฉลียวฉลาดศึกษามากน้อยเพียงไร มันก็ทุ่มลงไปจุดเดียนั้นเสียจะว่ายังไง ถ้าว่าสมาธิ สมาธิก็เป็นสมาธินั้นละ คือมุ่งมันต่อความที่จะเอาที่จะสร้างความชั่ว มุ่งมันในสิ่งชั่วช้าลามกที่ตนต้องการนั้นให้ได้ๆ มันก็เป็นไปอย่างนั้นเสีย ท่านจึงว่ามิจจาสมาธิ สัมมาสมาธิ มันจึงมีเป็นคู่กันไปๆ ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา เป็นคู่กันได้ ถ้าใจได้เต้าไปตามอรรถตามธรรม สิ่งเหล่านี้ก็เป็นเครื่องดำเนินของธรรม ถ้าจิตหมุนไปทางกิเลสก็เชื่อไปทางกิเลส มันก็หมุนไปตามกันหมด นั่นฟังเอาซิ มันอยู่ไหน อยู่ในหัวใจ

เราด้วยกันทั้งนั้น ขณะนี้มันขยับนะ เดี่ยวจะต่อไปมันขี้เกียจ นั่นเห็นไหมมันพลิกได้ ขณะเดียวกันนั้น ในหัวใจเรานี่แหละ ก็เลสกับกรรมมันอยู่ในฉากเดียวกัน

ให้เห็นดูซิเป็นยังไง พระพุทธเจ้าว่าท่านเลศนะท่านเลศยังงี้ พระสาวกที่ว่า อรหันต์นะท่านเลศยังงี้ ให้เห็นในหัวใจเจ้าของนี่ซิ หัวใจนี้เป็นผู้ที่รับกรรมทั้งหลาย เหล่านี้ไม่ใช่อันใด เช่นเดียวกับมันรับกิเลสนั้นละ แต่ก่อนก็เป็นภาชนะกิเลสเหมือนกัน ไม่ว่าพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลาย ใจดวงนั้นนะ แต่เวลามาชำระซักฟอกออกหมดไม่มีอะไรเหลือแล้ว นั่นแหละที่นี้กลายเป็นเรื่องทรงธรรมทั้งแท่งเลย ที่นี้ไม่ต้องบอกก็เลศ ไม่ว่าก็เลศ ไม่ว่าเลศก็เลศ ไม่มีละคำว่าลม ๆ แล้ง ๆ เสกสรรปั้นยอเอาเฉย ๆ เป็นความจริงล้วน ๆ เต็มหัวใจ

เมื่อวานนี้ก็เข้าไปเยี่ยมพระป่วย โห สลดเหมือนกันนะ ที่นี้จึงพูดออกมาอย่างจะ ว่าบ้าก็ตาม ว่าอาญาญาก็ตาม ว่าเวลาเราจะตายอย่ามาทำเราอย่างนั้นเป็นอันขาดนะ อะไรต่ออะไรระโยงระยางเต็มจมูก มันทนอยู่ได้จะทน ทนไม่ได้จะไป อย่าเอาอะไรมา ทรมานนะ สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่เป็นสิ่งดี เป็นสิ่งทรมานที่สุด ยิ่งเป็นผู้ปฏิบัติกำจัดกิเลสให้ หมดไปจากใจด้วยแล้ว สิ่งเหล่านี้มันจำเป็นอะไรว่างั้นเลยนะ มันเห็นประจักษ์อยู่ในหัวใจเจ้าของนี่แล้วสงสัยอะไร ลวดลายของความบริสุทธิ์ของใจเป็นยังไง ลวดลายของ สมมุติเป็นยังไง มันรู้กันหมดแล้วนี่ จะเอามาบีบบังคับกันยังงี้ ไม่สงสัยว่าท่านจะเสีย ทำเสียที่ เรื่องสติปัญญามันเป็นกิริยาอันหนึ่ง เป็นสมมุติเพื่อเครื่องใช้เท่านั้น ความบริสุทธิ์เป็นธรรมชาติที่บริสุทธิ์ไม่ขึ้นกับอะไร โรคภัยไข้เจ็บจะเป็นขนาดไหนแบบใดก็ตาม ก็เป็นเรื่องของธาตุของขันธ์ เป็นเรื่องของสมมุติทั้งนั้น ไปเกี่ยวข้องกับจิตวิมุตติไม่ได้ นั่นฟังซิ เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรให้ท่านทรมาน จะเป็นผู้ใดก็ตาม โอ๊ย ดูแล้วทุเรศนะ เรา

นี่เคยพูดกับหมูกับเพื่อนเสมอ เวลาเป็นหนักเข้า บอกว่ายายหยุดนะ ให้หยุด ว่า งั้นเลยนะ แล้วใครอย่ามาแตะต้องกายนะ อย่ามาแตะ จะทำหน้าที่วาระสุดท้าย พูด ง่าย ๆ ว่าเอาไว้ลวดลายให้เต็มทีในหัวใจเจ้าของนี่เสีย ว่างั้นก็ได้ไม่ผิด เพราะไม่สะทก สะท้านในเรื่องเหล่านี้แหละ กลัวก็ไม่กลัว กล้าก็ไม่กล้า อยู่ตามความจริง ไปตามความจริง ไม่สงสัยอะไรทั้งนั้น เรื่องเหล่านี้มันอะไร สมมุติก็รู้กันอยู่ว่าสมมุติ เรียนมาก็เรียน สมมุติ ปฏิบัติก็ปฏิบัติให้รู้สมมุติ หากว่ารู้กันแล้วจะสงสัยกันอะไร จะหลงกันอะไร ให้ มันเห็นชัด ๆ อย่างนั้นชินกปฏิบัติ นี่ไปเห็นแล้ว โห ทุเรศ สะดุดใจก็กล่เลยเราไปเห็น แล้ว เอาไปทรมานอะไรนักหนา

ดูมันจะไปไม่รอดแล้วหรือ ธาตุขันธ์จะไม่อยู่แล้วหรือ ก็ปล่อยเสียซิ ปล่อยเลย ไม่มีคำว่าสะทกสะท้านละ ขอให้มันถึงขั้นนั้นเถอะนะ รายใดก็ตาม หมิ่น ๆ แสน ๆ

ล้าน ๆ รายก็จะไม่มีแม่รายเดียวที่จะมาสงสัย ในเรื่องความเป็นความตายของตัวเอง แล้วจะมาสะทกสะท้านกับเรื่องความเป็นความตายอันนี้ ไม่มี เพราะเป็นความจริงด้วยกันแล้ว

เอาละเทศน์เท่านี้พอ